

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана філологічного факультету

Роман КРОХМАЛЬНИЙ

“31 ” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА (МОРФЕМІКА ТА ДЕРИВАТОЛОГІЯ)

освітній рівень	перший (бакалаврський)
галузь знань	03 Гуманітарні науки (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	035 Філологія (шифр і назва спеціальності)
Спеціалізація	035.06 східні мови та літератури (переклад включно)
освітня програма	японська мова та література, українська мова та література; перська мова та література, українська мова та література; арабська мова та література, українська мова та література; китайська мова та література, українська мова та література; турецька мова та література, українська мова та література;
Факультет	філологічний

2023 – 2024 навчальний рік

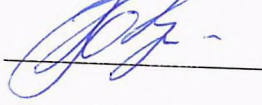
Робоча програма навчальної дисципліни **Сучасна українська літературна мова (морфеміка та дериватологія)** для здобувачів освіти спеціальності 035.056 Східні мови та літератури (переклад включно)
(назва навчальної дисципліни)

Розробник: Сколоздра-Шепітко О.Р., доцент, кандидат філологічних наук

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри української мови імені проф. Івана Ковалика

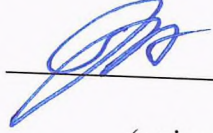
Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри (Купчинська З.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«31» серпня 2023 р.

Робочу програму ухвалила Вчена рада філологічного факультету

Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

«31» серпня 2023 року Голова (Крохмальний Р.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки	Нормативна
Модулів 2	Спеціальність 035 Філологія	
Змістових модулів 2	Спеціалізації	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська	Семестри
(назва)	035.067 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська	
Загальна кількість годин – 120	035.068 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – турецька	3
	035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська	Лекції 16
	035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська	
Тижневих годин для денної форми навчання: 1 лекції 1 практичні заняття	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Практичні,
		16
аудиторних – 32		Самостійна робота
		88
самостійної роботи студента - 88		Вид контролю: контрольні роботи, тести, іспит у 3 семестрі

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 25 %

для заочної форми навчання –

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Сучасна українська літературна мова. Морфеміка і дериватологія» належить до нормативних навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки зі спеціальності 035 Філологія спеціалізацій 035.03 Слов'янські мови та літератури (переклад включно).

Ця дисципліна викладається в 3 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською КредитноТрансферною Системою ECTS). Дисципліна завершується іспитом.

Курс «Сучасна українська літературна мова. Морфеміка і дериватологія» є одним із найскладніших та найпроблемніших. Він дає студентові комплексні знання з морфемної і словотвірної системи української мови, її структури, національної самобутності, готує до вивчення курсу морфології української літературної мови; вчить аналізувати явища, процеси і закономірності розвитку сучасної української мови на морфемному і словотвірному рівнях, усвідомлювати їхню суть, показує закономірності розвитку морфемної і словотвірної систем української мови, її самобутні риси та закони конструювання морфемних структур

У результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- предмет, об'єкт і завдання морфеміки та дериватології;
- зв'язок цих дисциплін з іншими науками;
- значення основних термінів;
- основні одиниці морфемної підсистеми української мови;
- різновиди морфем, їхні особливості та класифікації;
- історичні зміни в морфемній будові слів, їхні причини та наслідки (спрощення, ускладнення, перерозклад);
- закономірності сполучуваності морфем в українських словах;
- основні поняття дериватології;
- відмінність словотвірної будови від морфемної, методи та прийоми їх дослідження;
- основні способи словотворення;
- основні поняття словотвірної системи та її національну специфіку;
- дослідження морфемної та словотвірної будови сучасної української мови: стан і перспективи;
- дискусійні питання курсу, зокрема поняття інтерфікса, погляди вчених на префіксально-флексійний та флексійно-складний способи словотворення

уміти:

- розрізняти поняття морфем і морфа;

- виділити у слові морфи і віднести їх до морфеми;
- охарактеризувати виділені морфи за всіма класифікаційними ознаками;
- зробити морфемний аналіз слова;
- виявити та описати історичні зміни в морфемній будові слова;
- визначити морфемну довжину і глибину слова, тип його морфемної будови щодо ознак симетрії / асиметрії;
- визначити напрям словотвірної похідності, її тип;
- зробити словотвірний аналіз слова: визначити твірну базу й твірну основу (основи); словотворчий формант; словотвірне значення похідного слова та його тип; охарактеризувати морфонологічні явища, які беруть участь у творенні слова; визначити спосіб словотворення;
- визначити, до якого словотвірного типу належить похідне слово;
- побудувати словотвірний ланцюжок, словотвірну парадигму, словотвірне гніздо;
- правильно робити графічні схеми морфемного та словотвірного аналізів;
- користуватися морфемними та словотвірними словниками.

Навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних та фахових компетентностей**.

Навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних та фахових компетентностей**.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 4. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Уміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК 11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК 1. Розуміння сутності та структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність демонструвати знання з теорії та історії польської та української мов та літератур.

ФК 3. Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.

ФК 4. Здатність аналізувати просторові (горизонтальні) та соціальні (вертикальні) різновиди мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 8. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати польську та українську мови в усній та письмовій формах, у різних жанрах, стилях і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9. Розуміння сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

ФК 10. Професійні знання й уміння з обраної спеціалізації.

ФК 11. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 12. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 13. Розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ФК 14. Здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною мовою.

ФК 15. Здатність проводити кваліфіковану комунікативну діяльність у різних вимірах жанрово-стильової диференціації мови.

ФК 16. Здатність здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 17. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мови. ФК 18. Здатність до ведення ділової комунікації усно і письмово

Навчальна дисципліна спрямована на **досягнення програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні.

ПРН 3. Ефективно та результативно працювати з інформацією: добирати необхідний фактаж із різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати його, впорядковувати, класифікувати та систематизувати.

ПРН 4. Організовувати процес навчання й самоосвіти.

ПРН 5. Засвідчувати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.

ПРН 9. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для вирішення різнопланових завдань у професійній діяльності.

ПРН 10. Виділяти галузі філології й окреслювати коло їх основних проблем.

ПРН 11. Знати систему мови.

ПРН 13. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 14. Створювати усні та письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 15. Виокремлювати мовні одиниці та визначати їх взаємодію. Характеризувати лінгвальні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 18. Здійснювати лінгвістичний аналіз різножанрових текстів.

ПРН 19. Окреслювати основні проблеми дисциплін певних галузей філологічної науки, пояснювати їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.

ПРН 20. Демонструвати знання, бути компетентним у предметній сфері обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 21. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, явища, коментувати у відповідному ракурсі тексти різних стилів і жанрів.

ПРН 22. Планувати та здійснювати дослідження в галузі філології на належному рівні.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Морфемна система української мови.

Тема 1. Морфеміка як наука. Поняття морфеми. Морф, аломорф, варіант морфеми. Зв'язок морфеміки з іншими дисциплінами.

Тема 2. Класифікації морфем. Корінь як основна морфема. Класифікації коренів.

Тема 3. Класифікації афіксів. Характеристика префіксів, суфіксів, постфіксів, конфіксів. Поняття інтерфікса в науковій літературі. Характеристика флексій. Поняття афіксоїда (префіксоїда та суфіксоїда).

Тема 4. Поняття основи слова, її структурні типи. Морфемний розбір слова, принципи й послідовність його проведення.

Тема 5. Морфемна будова слова. Історичні зміни в морфемній будові слова. Основні типи морфемних структур у межах різних частин мови. Морфемна довжина й глибина слова. Національні особливості морфемної будови української мови.

Тема 6. Морфонологія та морфотактика як розділи мовознавства.

Змістовий модуль 2. Словотвір сучасної української літературної мови

Тема 7. Дериватологія як розділ мовознавства, її об'єкт, проблематика і зв'язок з іншими розділами мовознавства. Становлення дериватології як науки. Львівська дериватологічна школа. Внесок І.Ковалика в розвиток дериватології.

Тема 8. Основні поняття дериватології. Словотвірна будова слова. Взаємодія морфемної й словотвірної будови слова. Типи словотвірної похідності. Види формально-змістових відношень між твірним і похідним.

Словотвірне значення. Типи словотвірних значень. Поняття словотвірної системи. Словотвірна категорія, словотвірний тип, словотвірна модель. Словотвірне гніздо і його будова.

Тема 9. Класифікація способів словотворення. Синхронні й діахронні способи. Афіксальні способи словотворення.

Тема 10. Безафіксні й змішані способи словотворення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	Денна форма					Заочна форма			
	Усього	У тому числі				Усього	у тому числі		
		Л	Пр	Інд	Ср				
1	2	3	4						
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Морфемна система української мови.									
Тема 1. Морфеміка як наука. Поняття морфеми. Морф, аломорф, варіант морфеми. Зв'язок морфеміки з іншими дисциплінами.	5		1		4				
Тема 2. Класифікації морфем. Корінь як основна морфема. Класифікації коренів.	15	2	1		12				
Тема 3. Класифікації афіксів. Характеристика префіксів, суфіксів, постфіксів, конфіксів. Поняття інтерфікса в науковій літературі. Характеристика флексій. Поняття афіксоїда (префіксоїда та суфіксоїда).	18	4	2		12				
Тема 4. Поняття основи слова, її структурні типи. Морфемний розбір слова, принципи й послідовність його проведення.	10	2	2		6				

Тема 5. Морфемна будова слова. Історичні зміни в морфемній будові слова. Основні типи морфемних структур у межах різних частин мови. Морфемна довжина й глибина слова. Національні особливості морфемної будови української мови.	16	2	2		12					
Тема 6. Морфонологія та морфотактика як розділи мовознавства.	8		2		6					
Разом змістовий модуль 1	72	10	10		52					
Змістовий модуль 2. Словотвір сучасної української літературної мови										
Тема 7. Дериватологія як розділ мовознавства, її об'єкт, проблематика і зв'язок з іншими розділами мовознавства. Становлення дериватології як науки. Львівська дериватологічна школа. Внесок І.Ковалика в розвиток дериватології.	12	1	1		10					
Тема 8. Основні поняття дериватології. Словотвірна будова слова. Взаємодія морфемної й словотвірної будови слова. Типи словотвірної похідності. Види формально-змістових відношень між твірним і похідним. Словотвірне значення. Типи словотвірних значень. Поняття словотвірної системи. Словотвірна категорія, словотвірний тип, словотвірна модель. Словотвірне гніздо і його будова.	12	1	1		10					

Тема 9. Класифікація способів словотворення. Синхронні й діяхронні способи. Афіксальні способи словотворення.	12	2	2		8					
Тема 10. Безафіксні й змішані способи словотворення.	12	2	2		8					
Разом змістовий модуль 2	48	6	6		36					
Усього	120	16	16		88					

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Характеристика коренів української мови.	2
2.	Характеристика афіксів. Префікс і суфікс.	2
3.	Характеристика закінчень, постфіксів та інтерфіксів.	2
4.	Характеристика історичних змін у морфемній будова слова.	2
5.	Морфемний розбір слів різних частин мови. Контрольна робота	2
6.	Визначення напрямку словотвірної похідності.	1
7.	Словотвірний розбір слів, утворених афіксальними способами.	2
8.	Словотвірний розбір слів, утворених безафіксними та змішаними способами.	2
9.	Зіставна характеристика морфемної й словотвірної будови похідних слів.	1
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1.	Опрацювати статтю І.Ковалика «Основні проблеми вчення про словотвір».

2.	Опрацювати статтю І.Ковалика «Про корінь слова та його роль у процесі словотворення»
3.	Опрацювати статтю І.Ковалика «Про морфеми (морфи) у сфері мови і мовлення»
4	Опрацювати статтю В.Грещука «Внесок Івана Ковалика в українське і слов'янське мовознавство» (Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. XV-XVIII. – Івано-Франківськ, 2007. – С.3-11).
5	Опрацювати статтю В.Грещука «Дериватологічна концепція Івана Ковалика» (Ковалик І. Вчення про словотвір. Вибрані праці. – Івано-Франківськ – Львів, 2007. – С.6-20).

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми навчання: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота студента

Методи навчання: Описовий метод (прийоми систематизації, трансформації) буде поєднано зі структурним (вичленовування одиниць словотвірної системи), із конструктивним (моделювання словотвірних пар і словотвірних парадигм), з елементами порівняльно-історичного методу (прийоми хронологізації, внутрішньої реконструкції) для висвітлення фактів з історії мови і розкриття історичних, часом етимологічних причин явищ певного часового зрізу чи сучасного стану. Застосування загальнонаукових підходів індукції, дедукції і гіпотези; діахронного і синхронного підходів, а також методики проведення словотвірного аналізу з урахуванням структурно-семантичних особливостей словотворчого процесу на лекційних, практичних і самостійних заняттях реалізується завдяки пояснювально-ілюстративному, репродуктивному, науково-дослідницькому методам, методам тренувальних вправ, словесним і наочним прийомам.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Тестування, контрольні роботи

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

ІСПИТ У 3 СЕМЕСТРІ

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Разом	50	100

Модульна робота №1 20 балів	Робота на практичних заняттях 5 балів	Модульна робота №2 20 балів	Робота на практичних заняттях 5 балів	50 балів		
--------------------------------	--	--------------------------------	--	----------	--	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: ВУЗУ, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	Екзамен	
A	90 – 100	5	відмінно
B	81 – 89	4	дуже добре
C	71 – 80		добре
D	61 – 70	3	задовільно
E	51 - 60		достатньо
FX	21–50	2	незадовільно
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ПІДРУЧНИКИ ТА ПОСІБНИКИ

1. *Бабій І.М., Лісняк Н.І.* Українська мова. Морфеміка і словотвір: навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006.
2. *Безнояско О.К., Городенська К.Г.* Морфеміка української мови. – К., 1987.
3. *Бойко В.М., Давиденко Л.Б.* Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. – Ніжин, 2005.
4. *Бойко В.М., Давиденко Л.Б.* Граматика української мови: Морфеміка. Словотвір. Морфологія: [навч. посіб.] / В.М. Бойко, Л.Б. Давиденко. – Київ: Академвидав, 2014. – 248 с.
5. *Вакарюк Л., Панцьо С.* Українська мова. Морфеміка і словотвір. – Тернопіль, 1999.
6. *Вакарюк Л.О.* Українська мова. Морфеміка і словотвір: [навч. посіб.] / Л.О. Вакарюк, С.Є. Панцьо. – [Вид.2-ге, переробл. і доп.]. – Тернопіль, 2010. – 200с.
7. *Гірняк С.П.* Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: [навч. посіб. для студ. вnz] / С.П. Гірняк, Н.Р. Лисенко, І.А. Шумей. – Дрогобич, 2009. – 254 с.
8. *Горпинич В.О.* Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія. – К., 1999.
9. *Гримашевич Г.І.* Сучасна українська літературна мова. Морфемологія. Дериватологія. – Житомир, 2008. – 88 с.
10. *Клименко Н.Ф.* Основи морфеміки сучасної української мови. □ К., 1998
11. *Муромцев І.В.* Морфеміка і словотвір сучасної української мови. – Харків, 1980.
12. *Плющ М.Я.* Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: [підручник] / М.Я.Плющ. – К., 2010. – 327 с.
13. *Сікорська З.С.* Сучасна українська мова. Словотвір і морфеміка. – Луганськ, 2000.
14. *Стефурак Р.І.* Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Навчальний посібник. – Івано-Франківськ, 2008.

15. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: [підручник] / О.Я. Лаврінець, К.С. Симонова, І.А. Ярошевич; за ред. О.Я. Лаврінець. – К., 2019. – 524 с.

НАУКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. *Аркушин Г.* Лексикалізація афіксів в українській мові // Українська мова. – 2002. – № 3. – С. 81-89.
2. *Бабич Т.* Естетична значущість слова у процесі семантичної деривації // Наукові записки. – Випуск 59. – Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград, 2005. – С.219-224.
3. *Бачкур Р.* Причини творення нових слів в інтерпретації Івана Ковалика // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. XV-XVIII. – Івано-Франківськ, 2007. – С. 16-19.
4. *Безпояско О.К.* Синонімія інтернаціональних та українських префіксів // Мовознавство. – 1979. - №6. – С.66-70.
5. *Білоус М.П.* Нові посібники з морфеміки української мови (Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А. Словотвірна морфеміка сучасної української мови. – К., 1998. – 161с.; Клименко Н.Ф. Основи морфеміки сучасної української мови. – К., 1998. – 182с.). – Рецензія // Вісник Львівського університету.– Серія філологічна. – Львів, 2002.– Випуск 29.– С.314 –318.
6. *Білоусенко П.І.* До питання про основний спосіб творення прислівників в історії української мови // Українська мова. – 2008. - №2. – С. 14-27.
7. *Бойченко Л.М.* Структурно-семантичні типи абревіатур і діапазон їх дериваційної активності в сучасній українській мові // Мовознавство. – 1982. - №5. – С.75-80.
8. *Брус М.* Фемінітивний словотвір у працях І.Ковалика // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. XV-XVIII. – Івано-Франківськ, 2007. – С.19-23.
9. *Вакарюк Л.О., Панцьо С.Є.* Своєрідність терміносистеми сучасного українського словотвору // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. XV-XVIII. – Івано-Франківськ, 2007. – С.641-645.
10. *Валух З.* Невідміювані іменники іншомовного походження та їхні дериваційні можливості // Проблеми сучасної філології. Лінгвістика, літературознавство, лінгводидактика. – Полтава, 2008. – С.5-10.
11. *Вацук В.О.* Флективний спосіб творення похідних іменників // Українська мова та література в школі. – 1973. - №10. – С.39-44.
12. *Вербовська І.Т.* Словотвірна синонімія у структурно-системній організації словотвору // Актуальні проблеми українського словотвору. – Івано-Франківськ, 2002. – С.162-172.
13. *Віняр Г.* Основні тенденції розвитку іменної префіксації в українській мові кінця ХХ ст. // Актуальні проблеми філології і методики викладання мов: зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2006. – Вип.4. – С.6-24.
14. *Віняр Г.М.* Новий префіксоїд у словотвірній системі української мови // Філологічні студії: науковий Вісник КДПУ. – Кривий Ріг, 2011. – Вип.6. – С.100-105.
15. *Возний Т.М.* До питання про генезис і функції афіксів // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. □ Вип. 18. □ 1987.
16. *Возний Т.М.* Словотвір дієслів в українській мові у порівнянні з російською та білоруською. – Львів, 1981.
17. *Войцехівська В.Г.* Просторові значення префіксів // УМЛШ. – 1975. - №4. – С.70-72.
18. *Волкова Н.* Аспекти вивчення словотвірної продуктивності // Лінгвістичні студії: Збірник наукових праць. – Вип.16. – Донецьк: ДонНУ, 2008. – С.214-218.

19. Глібчук Н. Адвербіалізація іменників як один із шляхів виникнення міжчастиномовних омонімів // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Вип. 57. – 2012. – С. 26-36.
20. Горбачук В.Т. Основні поняття і терміни морфеміки. – Слов'янськ, 1983.
21. Горбачук В.Т. Основа слова // УМЛШ. – 1988. - №6. – С. 37-40.
22. Горда О. Поняття *корінь слова* в українських мовознавчих джерелах другої половини ХІХ століття // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Вип. 46. Ч. 2 – 2009. – С. 34-39.
23. Городенська К.Г. Словотвірна структура слова (Відіменні деривати) / К.Г.Городенська, М.В.Кравченко. – К., 1981. – 197 с.
24. Городенська К.Г. Про префікси і префіксоїди в українській мові // Мовознавство. – 1986. - №1. – С. 36-41.
25. Городенська К.Г. Проблема виділення словотвірних категорій (на матеріалі іменника) // Мовознавство. – 1994. - №6. – С. 22-28.
26. Городенська К.Г. Нові запозичення і новотвори на тлі фонетичної та словотвірної підсистем української літературної мови // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова. Проблеми граматики і лексикології української мови. – К., 2009. – Вип. 5. – С. 3-7.
27. Городенська К.Г. Нові явища та процеси в українському словотворенні: динаміка чи деструкція словотвірних норм? / К.Городенська // Українська мова. – 2013. - №2. – С. 3-12.
28. Городенська К.Г., Кравченко В.М. Словотвірна структура слова. – К., 1981.
29. Гортинич В.О. Словотворення і словотвір української мови / В.О.Гортинич. – К., 1995. – 284 с.
30. Гортинич В.О. Українська словотвірна дериватологія. – Дніпропетровськ, 1998.
31. Гринчишин Д.Г. Явище субстантивації в українській мові. – К., 1965.
32. Гумецька Л.Л. Нарис словотворчої системи української актової мови ХІV-ХV ст. – К., 1958.
33. Грещук В.В. Поняття словотвірної парадигми в сучасній дериватології // Мовознавство. – 1985. - №1. – С. 21-27.
34. Грещук В.В. Деякі теоретичні аспекти словотвірного значення // Мовознавство. – 1991. - №3. – С. 34-41.
35. Грещук В.В. Іван Ковалик і розвиток сучасної української дериватології // Актуальні проблеми українського словотвору: Матеріали ІІІ-х наукових читань, присвячених пам'яті професора Івана Ковалика. – Івано-Франківськ, 1995. – С. 3-5.
36. Грещук В.В. Український відприкметниковий словотвір. – Івано-Франківськ, 1995.
37. Грещук В.В. Основоцентрична дериватологія: історія, стан, перспективи // Актуальні проблеми українського словотвору. – Івано-Франківськ, 2002. – С. 68-78.
38. Грещук В.В. Внесок Івана Ковалика в українське і слов'янське мовознавство // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. ХV-ХVІІІ. – Івано-Франківськ, 2007. – С. 3-11.
39. Грещук В.В. Дериватологічна концепція Івана Ковалика // Ковалик І. Вчення про словотвір. Вибрані праці. – Івано-Франківськ – Львів, 2007. – С. 6-20.
40. Грещук В.В., Бачкур Р.О., Джочка І.Ф., Пославська Н.М. Нариси з основоцентричної дериватології. -Івано-Франківськ, 2007. – 348 с.
41. Дзензелівський Й.О. Проніміналізація в українській мові // УМШ, 1955. - №1. – С. 14-20.
42. Дика Н. Курс сучасної літературної мови: Словотвір. Морфемна структура слова // Дивослово. – 2004. - №11. – С. 50-54.
43. Дітківська Л.П. Словотвір, синонімія, стилістика / Л.П.Дітківська, Л.О.Родніна. – К., 1982.- 169 с.

44. *Зеленько А.* Загальнотеоретичне обґрунтування теорії дериватології // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. XV-XVIII. – Івано-Франківськ, 2007. – С.43-45.
45. *Льїн В.* Префікси в сучасній українській мові // Мовознавство. – Т.11., 1952. – С.59-70.
46. *Льїн В.С.* Префікси в сучасній українській мові. – К., 1953.
47. *Каптур Г.* Семантичний спосіб творення абстрактних іменників // Актуальні проблеми українського словотвору. – Івано-Франківськ, 2002. – С.245-254.
48. *Карпіловська Є.А.* Суфіксальна підсистема сучасної української літературної мови: будова та реалізація. – К.: Ін-т мовознавства імені О.О.Потебні НАН України, 1999.
49. *Карпіловська Є.А.* Системна теорія словотвору І.І.Ковалика та мовна динаміка // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. XV-XVIII. – Івано-Франківськ, 2007. – С.11-13.
50. *Каспришин З.О.* Складні випадки словотвірного аналізу // Українська мова та література в школі. – 1989. – №11. – С.53-58.
51. *Каспришин З.О.* Джерела виникнення множинної словотвірної мотивації // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Івано-Франківськ, 1995. – Вип.1. – С.88-95.
52. *Кислюк Л.П.* Сучасна українська словотвірна номінація: ресурси та тенденції розвитку / Л.П.Кислюк. – К., 2017. – 424 с.
53. *Клименко Н.Ф.* Система афіксального словотворення сучасної української мови / Н.Ф.Клименко. – К., 1973. – 186 с.
54. *Клименко Н.Ф.* Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській мові. – К.: Наукова думка, 1984. – 252 с.
55. *Клименко Н.Ф.* Як народжується слово. – К., 1991. – 287 с.
56. *Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А.* Морфемні структури слів у сучасній українській мові // Мовознавство. – 1991. - №4. – С.10-21.
57. *Клименко Н.* Осново- і словоскладання у процесах номінації сучасної української мови // Українська мова. – 2003. - №3-4.
58. *Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А.* Морфемно-словотвірний фонд української мови як дослідницька та інформаційно-довідкова система // Мовознавство. □ 1990. □ № 6.
59. *Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А.* Словотвірна морфеміка сучасної української літературної мови. □ К., 1998.
60. *Климович С.М.* Аброморфема як специфічний складник подільних абревіатур у сучасному словотворі / С.М.Климович // Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту. Серія «Лінгвістика»: [зб.наук. праць]. – Вип. VIII. – Херсон, 2008. – С.49-54.
61. *Ковалик І.І.* З методики дослідження слов'янського словотвору. – Львів, 1958.
62. *Ковалик І.І.* Вчення про словотвір. – Вип. I-II. – Львів, 1959, 1961.
63. *Ковалик І.І.* Проблеми суфіксальної омонімії та синонімії у сфері іменників слов'янських мов // Питання слов'янознавства. – Л., 1962. – С. 5-26.
64. *Ковалик І.І.* Основні проблеми вчення про словотвір // Українська мова і література в школі. □ 1970. □ № 10-11. – С.22-30.
65. *Ковалик І.І.* Про основну мовну одиницю словотвірного рівня // Українське мовознавство. – 1976. – Вип.4. – С.28-32.
66. *Ковалик І.І.* Про корінь слова та його роль у процесі словотворення // Українська мова і література в школі. □ 1980. □ № 2. – С.69-72.
67. *Ковалик І.І.* Основні проблеми вчення про словотвір // Українська мова і література в школі. – 1980. - №2. – С.22-33.
68. *Ковалик І.І.* «Словотворчий» чи «словотвірний» // Культура слова. – 1981. – Вип.20. – С.86-87.
69. *Ковалик І.І.* Про морфемі (морфи) у сфері мови і мовлення // Мовознавство. – 1982. - №1.

70. *Ковалик І.І.* Дериватологія (словотвір) як самостійна лінгвістична дисципліна та її місце у системі науки про мову // Ковалик І.І. Вчення про словотвір. Вибрані праці. – Івано-Франківськ-Львів, 2007. – Ч.1. – С.170-236.
71. *Ковалик І.І.* Семантична функція кореня в словотвірному гнізді // Ковалик І.І. . Вчення про словотвір. Вибрані праці. – Івано-Франківськ-Львів, 2007. – Ч.1. – С.326-346.
72. *Колоїз Ж. В.* Українська оказіональна деривація: монографія. Київ: Акцент, 2007. 311 с
73. *Колоїз Ж.* Типологія дериваційних процесів / Ж.Колоїз // Українська мова. – 2008. - №4. – С.23-37.
74. *Коржик Л.В.* Словотвірні ланцюги як одиниці словотвірної системи мови // Вісник Прикарпатського університету імені В.Стефаніка. Філологія. – Івано-Франківськ, 2007. – Вип. XV-XVIII. – С. 149-155.
75. *Костусяк Н.М.* Словотвірні категорії // Костусяк Н.М. Структура міжрівневих категорій сучасної української мови: [монографія] / Н.М.Костусяк. – Луцьк, 2012. – С.39-43.
76. *Коць Т.А.* Розвиток української дериватології і динаміка словотвірної норми / Т.А.Коць // Мовознавство. -2011. - №1. – С.55-65.
77. *Кузьма І.Т.* До питання про неологізацію словотворення: активна лексика сучасних засобів масової інформації в аспекті дериватології // Накові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. – Тернопіль, 2014. – Вип.ІІ. – С.138-142.
78. *Кузьма І.* Морфологічна форма слова як об'єкт дериватології (до питання про словотворчу спроможність морфологічних форм сучасної української мов) / Ірина Кузьма // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Вип. 64. – Ч. 1. – Львів, 2017. – С. 96–101.
79. *Кушлик О.* Словотвірна парадигматика відперсональних дієслів в українській мові. Українська мова. Київ, 2014. № 4 (52). С. 65–79.
80. *Лесюк М.П.* Транспозиція, мутація та модифікація значення твірного слова // Мовознавство. – 1987. - №3. – С.34-39.
81. *Лесюк М.П.* Дослідження словотвору на рівні лексичних гнізд // Вісник Прикарпатського університету імені В.Стефаніка. Філологія. – Івано-Франківськ, 2007. – Вип. XV-XVIII. – С. 212-216.
82. *Логвиненко Г.* Нульсуфіксальні найменування опредмеченої дії (на матеріалі технічної лексики). Вісник Запорізького державного університету (філологічні науки) :зб. наук. статей. 2002. № 1. С. 79–82.
83. *Мамрак А.* Продуктивність словотвірних типів у сучасній українській літературній мові // Мовознавство. – 1982. - №4. – С. 46-49.
84. *Матвєєва Н.П.* Багатозначність префікса з- // УМЛШ. - №9. – С.56-58.
85. *Невідомська Л.* Ще раз про сутність лексико-семантичної деривації // Актуальні проблеми українського словотвору. – Івано-Франківськ, 2002. – С.105-117.
86. *Нелюба А. М.* Прихована економія в словотвірній системі української мови (найзагальніші зауваги).Лінгвістичні студії.2011. Вип. 23. С. 62–67.
87. *Олексенко В. П.* Словотвірні категорії іменника : монографія. Херсон : Айлант, 2005. 336 с.
88. *Петров О.* Динаміка відфраземного словотвору // Актуальні проблеми українського словотвору: Збірник наукових праць. – Івано-Франківськ, 2002. – С.275-283.
89. *Пінчук О.Ф.* До питання про словотвірне значення // Мовознавство. – 1975. - №6. – С. 42-47.
90. *Плахоніна О.* Іван Ковалик як дослідник динаміки морфемної будови слова // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. XV-XVIII. – Івано-Франківськ, 2007. – С.23-28.

91. *Родзевич Н.С.* Про будову складних слів у сучасній українській мові // Українська мова в школі. – 1952. - №6. – С.10-19.
92. *Середа Ф.Я.* Складні випадки суфіксального словотворення // УМЛШ. – 1970. - №7. – С.13-16.
93. *Середа Ф.Я.* Про похідність слов'янського суфікса –тель // Мовознавство. – 1977. - №4. – С.62-65.
94. *Сікорська З.С.* Словотвірна структура похідних слів з різною формально-семантичною відносністю // Словотвірна семантика східнослов'янських мов. – К., 1983. – С.35-46.
95. *Сікорська З.* Морфемний аналіз слова // УМЛШ. – 1984. - №8. – С.44-48.
Сікорська З.С. Словотвірні частини похідного слова // Актуальні проблеми українського словотвору: Збірник наукових праць. – Івано-Франківськ, 2002. – С.89-97.
96. *Сікорська З.* Постфікси в українському мовознавстві // Українська мова. – 2003. - №3-4.
97. *Сікорська З.С., Шарпило Б.А.* Твірні слова і твірні основи // УМЛШ. – 1976. - №10. – С.34-43.
98. *Сікорська З.С., Шарпило Б.А.* Про інтерфікси та інтерфіксацію // Українське мовознавство. – 1977. – Вип. 5. – С.42-54.
99. *Склярєнко В.* Префікс об-/о в українській мові // Наукові записки. – Випуск 59. – Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград, 2005. – С.172-183.
100. Словотвір сучасної української літературної мови / [відп. ред. М. А. Жовтобрюх]. – К., 1979. – 406 с.
101. *Соколова С.О.* Семантичний аспект словотворчої мотивації // Мовознавство. – 2000. – №2-3. – С.33-41.
102. *Соколова С. О.* Формально-семантичне варіювання префіксів і проблема єдності слова / С. О. Соколова // Мовознавство. – 2002. – № 1. – С. 32–38.
103. *Соколова С.О.* Префіксальний словотвір дієслів у сучасній українській мові. – К., 2003. – 283 с.
104. *Соколова С. О.* Словотвірна мотивація в колі суміжних явищ / С. О. Соколова // Мовознавство. – 2004. – № 1. – С. 62–69.
105. *Стишов О.А.* Нові аббревіатури в мові мас-медіа кінця ХХ століття / О.А.Стишов // Мовознавство. – 2001. - №1. – С.33-40.
106. *Тараненко О.О.* Сміслова основа процесів словотворення / О.О.Тараненко // Мовознавство. – 1982. - №5. – С.19-27.
107. *Токар В.П.* Використання зменшувальних суфіксів у сучасній українській мові // УМЛШ. – 1960. - №5. – С.11-17.
108. *Третєвич Л. М.* Українські віддієслівні іменники з нульовим суфіксом. Мовознавство.1977. № 6. С. 61–68. 38.
109. *Третєвич Л.* Про словотвір українських іменників із нульовим суфіксом, мотивованих дієсловами з префіксом ви- // Українське мовознавство. – 1979. - №7.
110. *Третєвич Л.М.* Нульова суфіксація декад'єктивних іменників у сучасній українській мові // Українське мовознавство. – 1982. - №10.
111. *Третєвич Л. М.* Про словотвірну семантику віддієслівних іменників з нульовими суфіксами в сучасній українській мові. Словотвірна семантика східнослов'янських мов :зб. статей / відп. ред. М. А. Жовтобрюх. Київ : Наукова думка, 1983. С. 120–129.
112. *Тропіна Н.П.* До питання про сутність лексико-семантичної деривації / Н.П.Тропіна // Мовознавство. -1997. - №1. – С.54-59.
113. Українська мова. Енциклопедія. – К., 2000.
114. *Федурко М.* Морфонологія відіменникового словотворення. – Київ-Дрогобич, 2003. –271 с.
115. *Федурко М.* Морфонологія у структурі вчення Івана Ковалика про словотвір // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. XV-XVIII. – Івано-Франківськ, 2007. – С.13-16.

116. Циганенко Г.П. Словотвірне значення як категорія дериватології // Словотвірна семантика східнослов'янських мов. – К., 1983. – С.15-17.
117. Черницька Г.В. Українські та іншомовні префікси-дублети // Культура слова. – 1982. – Вип.22. – С.31-34.
118. Шевчук О.С. Способи словотвору в сучасній українській літературній мові. – Донецьк, 1990. – 296 с.
119. Шепель Ю.О. Про словотвірний потенціал твірних усередині словотвірного гнізда // Мовознавство. – 1986. - №3. – С.17-22.
120. Шепель Ю.О. Моделювання словотвірних гнізд та рядів з вільними та зв'язаними коренями // Мовознавство. – 1992. - №2. – С.21-25.
121. Шепель Ю. Словотвірна інваріантність – варіантність – синонімія (з позиції аналізу словотвірних рядів гнізд) // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. XV-XVIII. – Івано-Франківськ, 2007. – С. 219-222.
122. Яценко І.Т. Явище спрощення в морфологічному складі слова // Українська мова та література в школі. – 1973. - №3. – С.18-22.
123. Яценко І.Т. Семантична і морфемна будова слів з неподільною основою // УМЛШ. – 1976. - №10. – С.24-34.

СЛОВНИКИ

1. Вакарюк Л.О., Панцьо С.Є. Український словотвір у термінах. – Тернопіль, 2007. – 260 с.
2. Карпіловська Є.А. Кореневий гніздовий словник української мови: Гнізда слів з вершинами – омографічними коренями. – К.: Укр. енциклоп. ім.М.П. Бажана, 2002.
3. Карпіловська Є.А., Кислюк Л.П., Клименко Н.Ф., Критська В.І., Пуздирева Т.К., Романюк Ю.В. Активні ресурси сучасної української номінації: ідеографічний словник нової лексики. – К., 2013.
4. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А., Карпіловський Є.С., Недозим Т.І. Словник афіксальних морфем сучасної української мови. – К., 2005.
5. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А., Кислюк Л.В. Шкільний словотвірний словник сучасної української мови. – К.: Наукова думка, 2005.
6. Мазурик Данута. Нове в українській лексиці. – Львів, 2002.
7. Полога Л.М. Словник українських морфем. – Львів, 2001.
8. Полога Л.М. Словник українських морфем. – Львів, 2003.
9. Селігей П.О. Етимологічний словник запозичених суфіксів і суфіксоїдів в українській мові. – К., 2014. – 324 с.
10. Сікорська З.С. Українсько-російський словотворчий словник. – К., 1995.
11. Сікорська З.С. Словник лінгвістичних термінів. Словотвір і морфеміка. – К., 2003. – 199с.
12. Яценко Т.І. Морфемний аналіз: Словник-довідник: У 2т. – К., 1980. – Т.1. – 356 с.; 1981 – Т.ІІ. – 352 с.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Бабій І.М., Свистун Н.О. Морфеміка і словотвір сучасної української мови: самостійна та індивідуальна робота. – Тернопіль, 2012. – 136 с.
2. Білоус М., Вербовська І. Морфеміка й дериватологія сучасної української літературної мови. Практикум: для студентів українського відділення філологічного факультету. – Львів, 2014. – 157 с.
3. Прус В.В. Морфеміка. Словотвір. Зразки розборів з коментарями. Навчально-методичний посібник. – Житомир, 2009. – 98 с.
4. Сегін Л. Сучасна українська літературна мова: Морфеміка, словотвір, морфологія: [тестові завдання] / Л. Сегін. – Слов'янськ, 2009. – 90 с.
5. Хрустик Н.М. Сучасна українська літературна мова: Морфеміка. Словотвір: [практикум] / Н.М. Хрустик, Л.І. Хаценко. – Одеса: Астропринт, 2005. – 136 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Державна наукова установа “Книжкова палата України імені Івана Федорова” URL : <http://www.ukrbook.net/>
2. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника URL : <http://www.lsl.lviv.ua/>
3. Львівська обласна науково-педагогічна бібліотека. URL : <https://lonpb.com.ua/>
4. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка URL : <https://lnulibrary.lviv.ua/>
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. **Український правопис (2019)**. Режим доступу <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>